

Užasi morskih dubina

S engleskog: Kap. Mladen Poljanić

Kroz mojih 20 godina ronilačkog života, obišao sam veliki dio Južnog Tihog oceana. Bezbroj sam puta lutao, praćen mojim brodićem, po dnu mora i naišao sam mnogo puta na čudna morska stvorenja. Nekoliko sam se puta sreo sa morskim psima, a jednom sam se borio na život i smrt sa ogromnom psinom, koja me je gonila kao mačka miša. Ipak među tim strašnim nemanima na koje ronilac nailazi, najstrašnija je od svih golemi polip. On je bez pretjeravanja, užas dubina.

Ovo strašno stvorenje ima osam dugih krakova, izraslih oko odvratnih ustiju. Zvijer, koja me je skoro usmrtila, imala je tijelo osrednje bačve sa krakovima 6 metara dugim. Snaga ovih krakova skoro je nadnaravna, i njihovi su munjeviti pokreti, poput onih u zmije poskoka. Kada se ova nakaza hitro poput pauka penje preko podmorskih brežuljaka ili kada lazi ispod hridina ispreplićući svoje krakove, ona jezovito djeluje kao živa, da bi, kad se naglo zaustavi, još strašnija izgledala kao mrtva. Ležeći u očekivanju plijena, ona može izmijeniti boju tijela, da bi odgovaralo boji okoline. Vidio sam polipe, kako mijenjaju boju u crveno, ružičasto, tamno crveno, plavo, pa čak u tamno sivo sa prugama.

Uzdruž donje strane krakova poredani su dvostruki redovi prianjalka, kojima se polip može priljepiti poput ogromne pijavice. Oko grabežljivih ustiju, gdje se ovi redovi prianjalka sastaju, nalazi se čitav splet velikih usisnih tanjirića. Plijen, koji ovi bljutavi i čvrsti krakovi prinesu u tu ljepljivu jamu, čvrsto je pograbljen razaralačkim čeljustima. U nutrini velikih ustiju nalazi se oštri, zakrivljeni zub, poput kljuna velike papige, koji lakoćom može rastrgati bilo koje tijelo, koje dospije u ovo mučilište. Varenje hrane je veoma brzo, jer je njegov želudac poput nekog proždrljivog stroja u kojem žestoke kiseline trenutno rastvore hranu koja tu dospije.

Oči u golemog polipa su malene, ovalne i izbočene, pune jezovitog izraza hladne zlobe pre-

ma svim drugim stvorenjima. Najprikladniji izraz za taj nepomični i zli pogled bio bi sotonski.

Snažnim se pokretom ova neman može baciti natrag poput rakete brzinom koju oko ne može slijediti. To je pravi tigrov skok. U podmorskom svijetu nijesam vidio bržeg pokreta. Tada se njegovi dugi krakovi priljube jedan uz drugog i on njima kormilari. U času kada stigne svome cilju, zmijski se krakovi opet rašire i povuku ga na dno.

Osim toga, on može izbaciti oblak crne tekućine i polagati kao neki zastor od dima, dok juri između pećina ili lazi prema mjestu odakle će neočekivano napasti. Teško je njega ubiti. Možete ga rasjeci na dva dijela, i njegovi će dijelovi nastaviti sa borbom.

Kroz prvu godinu mog ronilačkog života, često sam puta slušao jezovite priče o ovoj nemani iz podmorskog svijeta. Sa 19 godina života, godinom dana ronilačke službe i bez većeg iskustva, na sve ovakve priče moj odgovor je bio podruglji osmjeh. Tada sam dobio lekciju.

Ploveći iz Bornea prema Madagaskarskom tjesnacu i gledajući na morsko dno, koje nije bilo duboko, opazih neke biserne školjke, te navučem ronilačko odijelo i spustih se na dno.

Dubina je bila oko 40 metara. Nedaleko od mene otvarala se je jedna dubina između koralnih stijena. Spustih se u nju i prigmem se da iščupam jednu školjku. U tom času osjetio sam kako me nešto lagano dira u lijevu ruku. Instinkt i iskustvo spasiše mi život. Časom iz korica povukoh poput britve oštar ronilački nož i zamahnem njime. Srećom otkrih dva kraka ogromnog polipa, koja me skoro pograbiše. Samo jedan trenutak, i moje bi ruke bile bezpomoćno sputane.

Dok sam sjekao krakove, dva druga kraka pograbiše me za noge. Odmah zatim osjetih žestok trzaj u nogama, koji me skoro prevrne.

Nemoguće mi je opisati užas tog časa. U jami je bilo tamno, ali ja sam mogao vidjeti neku bezličnu tvar sa valovitim i isprepletenim rukama, a

među njima i komad posječenog kraka. U tom času vidio sam moje drugove u brodici povrh mene kako izvlače prekinutu zračnu cijev i konop kojim sam vezan, dok se ja nalazim čvrsto pograbljen pred ustima ove odvratne nakaze.

U međuvremeno nesvjesno nastavih borbu. Svaki put kada bi se sagnuo da posjećem krakove oko nogu, neman bi me žestoko bacila u vis, te mi je izgledalo kao da sam dijete, kojeg neki snažni čovjek baca u vis. Šljem i prsna ploča tukli su mi glavu i prsa bolnim udarcima. Borio sam se i naprezao svom snagom, kušajući prekinuti koji od tih okova.

Mozak mi je istodobno pažljivo odabirao priliku kad bi trebalo dati signal za pomoć, četiri trzaja konopom, kojim ronilac javlja opasnost i što znači: »Vuci dok konop ne pukne«. Bojao sam se da zračna cijev i životni konop nijesu zapeli o koraljne grane, koje su okolo stršile, te budu li se natezali, lako da se prekinu, i tada bi bezpomoćno ostao zabrtvljen u špilji.

Jedva sam uspejvao ostati uspravno na nogama. Morao sam držati glavu gore, inače bi zrak ušao u tijelo i noge odijela i sa mnom bi bilo svršeno. Kroz cijelo vrijeme borbe naprezao sam se da se ne prevrnem poslije svakog žestokog povlačenja za noge.

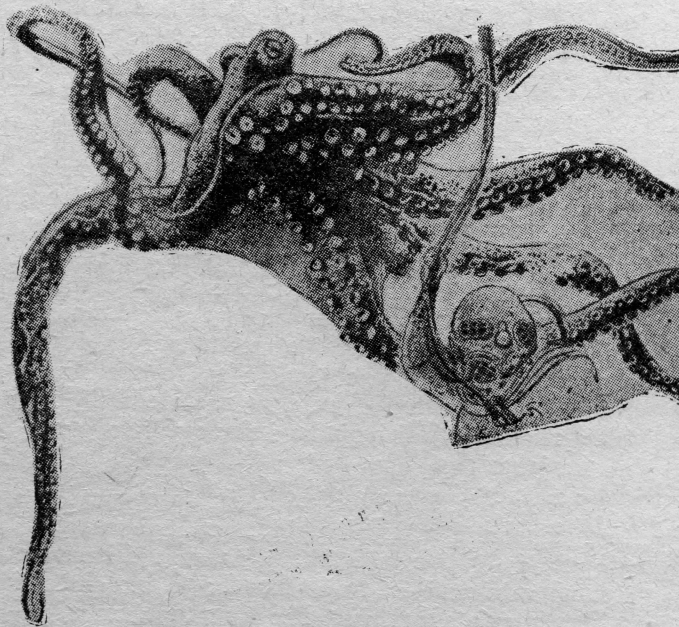
Izgledalo je kao da sotonski mozak ove proždrljive mesnate nemani razumije, jer u času kada bi ja pružio ruku s nožem prema nogama, ona bi me bacila u vis, neki put i preko 3 metra, dok bi mi teški šljem udarao o vilice i glavu, a tijelo se ranjavalo o hrapavi koraljni zid. A sve ovo odvijalo se u špilji potamnjele od crne tekućine, koju je neman isпустиła.

Poslije nekog vremena lagana struja nešto razbistri ovu tamu. Kada sam ugledao ovu odvratnu hrpu zmijolikih krakova, a osobito kad vidjeh one sotonske oči, napregnuh se da dadem signal opasnosti. Odjednom me polip odbaci u vis nekoliko metara, te napregnem svu svoju snagu da se ne prevrnem.

Ovaj pakleni dvoboj trajao je oko 15 minuta, ali je za mene to bila vječnost. Počeo sam osjećati da neću moći izdržati još dugo. Jaki me je udarac šljema o glavu ranio i omamio, a slijedeći udarci o koraljne hridi potpuno su me isrpili. Osjećao sam da sam pri kraju snage. Čas prije nego što sam se onesvijestio, podigoh ruke i pograbiuh uže i cijev, te žestoko povučem četiri puta. Tada osjetih kao da sam presječen na dvoje. Dalje više ništa nijesam znao.

Gore na površini mora, sa palube brodića, moj drug Polinezijac, po imenu Ro, držao je konop, kojim sam bio privezan. On nije mogao vidjeti što se dolje događa, ali njegov mu je pomorski instinkt kazivao, da nešto nije u redu. Za cijelo vrijeme dok sam se ja borio, on je napregnuto čekao, osjećajući da sam ja u opasnosti, ali se bojao potegnuti konop prije nego od mene primi signal.

Na moja četiri trzaja, Ro počne potezati, ali se ništa ne makne. On zazove čovjeka, koji je

Roniac u zagrljaju ogromnog polipa

pazio na zračnu sisaljku. Ovaj dotrči preko palube, koje se je ljuljala i uhvati za konop. Ni sada konop ne popusti. Dotrči i treći čovjek, ali sva trojica nijesu mogla nadvladati silu, koja me je držala dalje na dnu mora.

Brza snalažljivost Roova spasila me je od užasne smrti. On naredi ovoj dvojici, da nategnu cijev i konop što bolje mogu, te kada se je brod spustio u udubinu između velikih valova mrtvog mora, hitro zavije konop i cijev oko debelog stupa na palubi. Visoki val podigne brodicu, koja svom snagom uzdizanja povuče konop i cijev.

Vjerojatno, da je u tom času moj mučitelj premještao dva kraka, kojim se je čvrsto držao za podmorske stijene, jer ja najednom skoro izletih do površine i ponovo se osvjestih sa istim osjećajem kao da sam prepolovljen.

Gledajući ispod mene mogao sam vidjeti krakove nemani čvrsto obavijene oko mojih nogu, dok je odvratna hrpa mesa visila ispod i potezala me svom snagom dolje.

U času kada sam isplovio kod broda, ljudi me privežu jednim jakim konopom i potegnu gore. Ro se baci u more sa oštrim nožem u ruci i sa dva jaka zamaha presječe te jezovite krakove oko mojih nogu.

Napokon me izvuku na palubu jedva živoga, dok su se komadi krakova još čvrsto držali oko nogu. Kada su mi skinuli šljem, izgledalo je kao da sam bio u najtežoj bici. Lice i vrat bili su krvavi, a ruke i noge izranjene prianjalkama nakaze, dok je tijelo bilo ozlijeđeno udarcima o podmorske stijene.

Kao u magli opazih moja tri druga obasjana suncem, kako me sa zabrinutošću promatraju. Čudno su mi izgledala njihova lica i naš mali brodić. Osjećao sam se kao mrtvac, koji je oživio.